

INSTALACIJA LJUBEZNI

INSTALACIJA LJUBEZNI JE FESTIVALSKO OBČINSTVO RAZDELILA NA VROČE ZAGOVORNIKE IN NASPROTNIKE. KAKŠNA JE ZGODOVINA TEGA »FILMSKEGA EKSCESA« IN KAKO SE JE IZOBLIKOVAL, ZA EKRAN PIŠE REŽISERKA MAJA WEISS.

MAJA WEISS

V mladosti, stara sem bila trinajst let, sem v majhnem mestu z nekaj tisoč prebivalci, kjer je bil dom mojih staršev, odraščala ob televiziji in ciklusih filmov velikih igralcev, kot so Bette Davis, Gerard Phillipe, James Dean itd. Svet teh filmov me je fasciniral. Navduševali so me igralci in njihova igra. In v zgodbah me je najbolj privlačila tema dobrega in slabega, pravičnega in krivičnega.

Fascinirala pa me je tudi glamuroznost podob. Veliki plani igralcev, osvetljeni nekako svetniško, ali pa posnetki mest in pokrajine, ki so bili videti kot slikarske upodobitve.

Očarala me je igra igralcev, ki je delovala realistično, vendar je bila posneta zelo umetno, včasih celo zelo gledališko, umetno. Vse skupaj pa je delovalo magično.

Prav vse te fascinacije vidim tudi v *Instalaciji ljubezni*.

Zgodba nudi osnovo črno-belega, igra pa je med realno in gledališko. Svet glavne junakinje je kot svet, obrobjen z zlatimi okvirji pejsažev, v katerih ta domuje.

Pozneje v življenju sem videla na stotine najrazličnejših filmov. Paleta možnosti, kako narediti film, pripovedovati zgodbo, še raje pa samo izraziti neka občutenja, je bila in ostaja, poleg tisoč ostalih čarobnih stvari pri filmu, tisto, zaradi česar sem pristala pri filmarjih in se mi zdi film najkompleksnejša, najpopolnejša in največja umetnost.

V primerjavi z drugimi umetniškimi zvrstmi, od literature do slikarstva, gledališča in glasbe, je bil film

fantastična zmes vsega skupaj. Zmes neskončnih možnosti variacij.

V *Instalaciji ljubezni* imamo poleg dokaj enostavne ljubezenske zgodbe tudi bolj kompleksen način pripovedi – gre za film v filmu, ki postane instalacija – živa umetniška tvorba. Zakaj me privlači bolj kompleksen način pripovedi? Zakaj mi ni dovolj enostavno pripovedovana zgodba? Zakaj rada zakompliciram?

V študentskih časih, pred dvajsetimi leti, sem skozi filme odkrila, da so mi po načinu pripovedovanja in po tematikah blizu Polanski, Herzog, Pasolini. Všeč mi je njihov čudno fantastični svet, humor, ironija, atmosfera v filmu in angažiranost.

Istočasno pa sem oboževala jokave glamurozne holivudske drame z Douglasom Sirkom na čelu. *Blišč in beda Hollywooda* (The Day Of The Locust, 1975) Johna Schlesingerja me je očaral zaradi vseh že prej naštetih elementov, od melodrame do političnosti filma, od glamuroznosti do krute realnosti. In ko mislim na *Instalacijo ljubezni*, se mi pred očmi zavrti ta fantastični film.

Z nastajanjem *Instalacije ljubezni* izzivam samo sebe.

V zgodbi *Instalacija ljubezni* si glavna junakinja Mojca, potem ko je v življenju dosegla zavidljiv materialni standard in sta njena otroka odrasla, zaželi avanture, strasti, ljubezni, ki jo pogreša v zakonskem življenju. Ker je njen hobi zbiranje umetniških del, je idealna strast, ki jo išče in tudi najde, umetnik – in to prav Miloš, ki je bil njena velika mladostna ljubezen, za katero Mojca upa, da jo lahko dobi nazaj. Miloš, moderni umetnik, videoartist, ki živi za svojo umet-

nost, Mojco uporabi v umetniške namene. V svojih instalacijah uporablja živ material – ljudi. Verjame, da z manipulacijo ljudi izzove in jim s tem pomaga, da postanejo kritični ter ponovno začnejo razmišljati s svojo glavo. Mojca in Miloš = klasično + moderno = Margareta in mojster = *Instalacija ljubezni*.

Sama sebe vidim v obeh glavnih karakterjih: kot Mojco in kot Miloša. Ta dva v meni sta v nenehnm spopadu. Prav zaradi te dvojnosti v sebi vem, o čem bo govorila *Instalacija ljubezni*, ker oboje poznam.

Kot vsak predrzen filmar bom rekla, da bo *Instalacija ljubezni* enkrat, neponovljiv film, ki se bo zapisal v zgodovino filma kot nekaj posebnega. Klasični film, ki postane živ umetniški akt.

Opomba avtorice, 18. oktober 2007: *Instalacija ljubezni* zaradi neizvedljive zamisli ni postala živa umetniška instalacija – filmski eksces. Zato pa je postal film *Instalacija ljubezni* ljubezenska izjava režiserke in njene ekipe do neobičajnega filma, ki je več kot samo film v filmu. *Instalacija ljubezni* je film o ljubezni in umetnosti in njuni svobodni kombinatoriki s strogo premišljenimi, vendar nepredvidljivimi posledicami.

